Nr 46

av herr Henmark
angående renhållningen av gångbanor.

Enligt 3 § *allmänna ordningsstadgan* skall allmän plats inom stadsplanelagt område genom vissa särskilt angivna åtgärder hållas i sådant skick "som med hänsyn till ortsförhållandena, platsens belägenhet inom samhället och omständigheterna i övrigt tillgodoser skäliga anspråk". Beträffande renhållningsskyldighetens fullgörande hänvisar stadgan till särskilda bestämmelser.

Åsyftade regler finns i 1970 års *kommunala renhållningslag.* Enligt 1 § lagen är det *kommunen* som inom område med stadplan har att fullgöra den skyldighet som föreskrivs i 3 § allmänna ordningsstadgan. Dock kan enligt 2 § renhållningslagen kommunen ålägga den som äger fastighet inom område med fastställd stadsplan eller den som i stället för ägaren är skattskyldig för fastigheten att fullgöra renhållningsskyldighet i fråga om *gångbana eller annat för gångtrafiken erforderligt utrymme utanför fastigheten.* Om person inte tidigare haft sådan skyldighet skall kommunens beslut underställas länsstyrelsen.

Kommunens möjlighet att lägga över renhållningsansvaret på nämnda sätt infördes inte genom 1970 års lagstiftning utan fanns redan tidigare. I huvudsak överensstämmer 2 § renhållningslagen med 2 § 1956 års lag om skyldighet att renhålla gata m. m.

I samband med behandlingen i riksdagen av förslaget till kommunal renhållningslag hemställdes i motion 1970:I:1318 av herr Karl Pettersson att kommunens möjlighet att ålägga fastighetsägare ansvaret för gångbanerenhållning skulle upphöra att gälla.

Tredje lagutskottet (1970:90) hänvisade i sitt yttrande över motionen bl. a. till första lagutskottets betänkande 1970:30 vari anförts att den nuvarande ansvarsfördelningen som ger kommunerna möjlighet att i viss omfattning lägga renhållningsskyldigheten på fastighetsägarna möjliggjorde ett hänsynstagande till skilda lokala förhållanden och andra särskilda omständigheter. Den gällande ordningen syntes också i stort sett ha fungerat väl. Enligt utskottets mening fanns inte skäl för att upphäva bestämmelserna i fråga. Med hänsyn till kommunsammanläggningarna under de närmaste åren var enligt första lagutskottet tiden från kommunaldemokratisk synpunkt mindre väl vald för ett ingripande från statsmakternas sida. Därtill hade Kommunförbundet i sitt yttrande till utskottet ställt sig avvisande.

Tredje lagutskottet fann med hänvisning bl. a. till ovanstående inte anledning inta någon annan ståndpunkt men framhöll dock att den utveckling som ägt rum, bl. a. på det tekniska området, där för olika ändamål differentierade renhållningsredskap kommit fram, borde föran-

leda att frågan om renhållningsskyldigheten beträffande gångbanorna togs upp till nytt övervägande då förhållandena efter bl. a. kommunreformens genomförande stabiliserats.

Sedan kommunreformen nu genomförts synes skäl föreligga att upptaga frågan till förnyad prövning. Enligt uppgift har ett tiotal kommuner (städer) redan tidigare tagit ansvaret för renhållning av gångbanor. På andra håll har kommuner erbjudit fastighetsägarna att mot ersättning övertaga renhållningsansvaret. I sistnämnda fallet krävs dock att fastighetsägarna inom ett kvarter är eniga, så att avtalet kan gälla *hela* kvarteret. Detta innebär att *en enda villaägare* inom ett villakvarter kan förhindra den rationalisering av renhållningen som ett kommunalt övertagande innebär. Den tekniska utrustning som den kommunala renhållningsorganisationen numera disponerar ger möjlighet till en rationell och likartad renhållning inom ett samhälles olika delar. Det finns knappast anledning att nu längre fortsätta med det rent manuella renhållningsarbete som hittills utförts. Det bör också noteras att fastighetsägarnas åliggande i detta avseende är ett undantag från den allmänna regeln i 1970 års kommunala renhållningslag § 1 att *kommunen* inom område med stadsplan har att fullgöra den skyldighet som föreskrivs i 3 § allmänna ordningsstadgan.

Med hänvisning till ovanstående hemställes

att riksdagen beslutar att medgivandet jämlikt 2 § renhållningslagen att ålägga fastighetsägarna skyldighet att fullgöra renhållningsskyldighet i fråga om gångbanor och annat för gångtrafiken erforderligt utrymme utanför fastigheten upphör.

Stockholm den 11 januari 1974

MARTIN HENMARK (fp)